

Маркова С. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бізнес-адміністрування
і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Запорізького національного університету*

Markova Svitlana

*Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor,
Department of Business Administration
and Management of Foreign Economic Activity
Zaporizhzhia National University*

ТАКСОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ЖИТТЄЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Анотація. У статті представлено методологічні основи таксономічного аналізу життєзабезпечення підприємств харчової промисловості. Наголошено на необхідності розвитку та підтримки підприємств даної сфери економіки, як надважливої галузі, розвиток якої є основою для формування здорового та конкурентоспроможного населення країни. Зазначено, що якісно-кількісний склад населення має пряму залежність від продуктів харчування, тому підтримка таких виробників є важливим елементом стратегічного управління. У статті обґрунтовано таксономічний аналіз життєзабезпечення підприємств харчової промисловості з урахуванням основних факторів виробництва (праця, земля, капітал та підприємливість). Окреслено основні фінансово-економічні складові що впливають на життєзабезпечення підприємства на прикладі підприємства харчової промисловості Запорізького регіону з виробництва хліба та хлібних виробів.

Ключові слова: розвиток, життєзабезпечення, харчова промисловість, прибуток, рентабельність.

Постановка проблеми. Глобалізаційні процеси в економіці призвели до того, що сучасним компаніям загрожує постійна змінність ринкових умов господарювання, що вимагає, постійної реакції господарюючих суб'єктів на зміни, з одного боку, і моніторинг та управління життєзабезпечення підприємства – з іншого. В останні роки у функціонуванні підприємств зміни стали настільки турбулентними, що можна говорити про якісно новий етап рівня життєзабезпечення, де на перший план виходить підтримка достатнього і необхідного рівня факторів виробництва, які є необхідними від небажаних наслідків або в отриманні максимальних прибутків. Отже, основною проблемою розвитку підприємства є потреба у формуванні системи управління життєзабезпечення підприємства.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В умовах мінливого середовища, у якому функціонують сучасні підприємства, необхідною є їхня швидка адаптація до викликів, що постають перед ними. Незважаючи на те, що дослідженню розвитку підприємств присвячено багато праць (Василенко В.А. [1], Воронков Д.К., Погорелов Ю.С. [7], Швець Ю.О., Череп А.В.), актуальним є аналіз підходів до їхнього розвитку, зважаючи на динамізм зовнішнього середовища та сучасну економіко-політичну ситуацію у державі визначити набір правил щодо управління життєзабезпечення підприємств харчової промисловості.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є таксономічний аналіз управління життєзабезпечення підприємств харчової промисловості як важливий чинник обрання стратегічних векторів розвитку діяльності в сучасних умовах мінливості зовнішнього та внутрішнього середовища.

Виклад основного матеріалу. Впровадження стратегічного управління діяльністю підприємства є однією з основних завдань і умов забезпечення ефективності життєзабезпечення країни в цілому та підприємств харчової

промисловості зокрема. Зазначимо, що розвиток кожної країни залежить від якісно-кількісного складу населення. Рівень розвитку населення формує конкурентоздатність та економічну «силу» країни. Високий рівень освіти, здоров'я та стимулювання працівників, формують їх інтерес до створення інноваційних, безпечних та експортоорієнтованих товарів та послуг. Формуючи сприятливе середовище для міжнародного розвитку країни людина (населення) не може мати проблеми з власним здоров'ям.

Всесвітня організація охорони здоров'я, усі цивілізовані країни визнали харчування одним з найголовніших факторів забезпечення та покращення здоров'я населення. Згідно з оцінкою експертів ВООЗ, здоров'я громадян на 50% залежить від соціально-економічних умов і способу життя, найважливішою складовою якого є харчування. Харчування – головний керований чинник, що забезпечує нормальний ріст та розвиток дітей, здоров'я та якість життя людини, працездатність, активне довголіття, творчий потенціал нації [2]. Згідно нормативним даним щодо споживання продуктів харчування громадяни України недоотримують значну кількість необхідної їжі для нормального життєзабезпечення власної діяльності. Отже, харчова промисловість важливий та невід'ємний фактор соціально-економічного розвитку країни.

Згідно таблиці 1, економічна результативність діяльності підприємств харчової промисловості в Запорізькому регіоні у порівнянні з минулим роком зменшується. Також кількість бізнес- одиниць зменшується (2020 рік – 225 підприємств харчової промисловості, у 2019 – 229, у 2017 – 235) [4]. Отже, здоров'я та розвиток нації безпосередньо пов'язаний з підприємствами харчової промисловості, які не знаходяться сьогодні у стадії розвитку, тому задля недопущення занепаду надважливої галузі економіки постає необхідним формування напрямку управління, реалізація якого призведе до існування бізнесу у стані «стабільного росту». Дана стратегія передбачає формування факторів

Фінансові результати діяльності підприємств у Запорізькій області до оподаткування за КВЕД 10 «Виробництво харчових продуктів» у 2016–2020 роках [3]

	Фінансовий результат (сальдо), тис. грн	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		фінансовий результат, тис. грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис. грн	у % до загальної кількості підприємств
2016	-33579,4	110535,9	73,8	144115,3	26,2
2017	90355,8	165639,8	71,9	75284,0	28,1
2018	109342,8	158737,4	73,5	49394,6	26,5
2019	156381,1	218019,6	72,5	61638,5	27,5
2020	144774,5	221673,4	66,8	76898,9	33,2
Абс. відхилення	-11606,6	3653,8	-5,7	15260,4	5,7

та чинників, які створюють умови для життєзабезпечення, особливо враховуючи активний вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

У сучасних ринкових умовах управління життєзабезпечення підприємства, займає одну з важливих характеристик ефективності управління компанією, що сприяє її подальшому функціонуванню, прибутковості та розвитку. Гостре реагування, удосконалення управління та, одночасно, необхідність підвищення рівня ефективності діяльності на підприємстві полягає не тільки у формуванні нових завдань та принципів менеджменту та розширенні ринкових можливостей компанії, але й у своєчасному реагуванні топ-менеджменту на негативний вплив факторів зовнішнього і внутрішнього середовища на організацію. У разі відсутності виважених та своєчасних дій щодо управління життєзабезпечення підприємства, в сучасних умовах турбулентності та кризових явищ, наявності різних політико-економічних проблем у країні, функціонування підприємства стає під загрозою та може «вийти» з ринку. Тому основна мета розробки стратегічних векторів управління життєзабезпечення підприємств – це, перш за все, раціональне використання основних факторів виробництва компаній, а по-друге, формування нових концепцій сучасного управління у взаємозв'язку із розвитком теоретико-методологічного та практичного інструментарію сучасного управління.

Формування стратегічних векторів управління життєзабезпечення підприємства тісно пов'язано з джерелами зростання обсягів виробництва продукції. Основні причини виробничо-економічної діяльності та умови, в яких відбувається створення продукту або послуги, називають факторами виробництва. «Під факторами виробництва розуміють особливо дуже важливі елементи або об'єкти, які здійснюють вирішальний вплив на можливість і результативність господарської діяльності [5]. Класики економіки зазвичай виділяють чотири основні фактори виробництва, під якими розуміються ресурси, які використовуються при створенні товарів або послуг. До факторів виробництва відносять: працю (труд); земля (земельні ресурси, основні ресурси, основні засоби праці); капітал

(основні фінансово-економічні показники, обсяг і якісний склад оборотного капіталу); підприємницький хист, підприємливість (якісні характеристики керівника, харизма лідера, аналіз розвитку виробництва, якість продукції; оцінка ефективності прийнятих рішень та їх корегування).

Формування та аналіз стратегії життєзабезпечення підприємства є складним і важливим етапом, оскільки саме результати такого аналізу дають змогу топ-менеджменту (внутрішнім користувач) приймати обґрунтовані управлінські рішення та уявляти подальші перспективи розвитку підприємства, а зовнішнім – отримувати певну інформацію. Найбільш важливим є вибір оптимальнішого методу оцінки стратегії життєзабезпечення. У нашому дослідженні скористаємося методом таксономії, який дозволяє інтегрувати значну кількість окремих коефіцієнтів та виявити динаміку їх змін і факторів впливу.

Таксономія (від грец. ταξσεῖν – «класифікація» і грец. νόμος – «закон», «наука») групування речей або принципів, що лежать в основі цього групування. Таксономія це синонім понять «систематика», «класифікація». Отже, таксономія дозволяє об'єднати складові елементи до єдиного цілого, обрати необхідну систему характеристик, яка може бути використана для ідентифікації та структурування інформації з метою полегшення її пошуку, моніторингу та обробки користувачем. Зазначена система даних (кодів, елементів) перераховує та визначає конкретні показники, якими можна скористатися для ідентифікації інформації, допомагає користувачу знайти правильний елемент. Таксономія – це наука про правила благоустрою та класифікацій. Спочатку це поняття використовувалось лише для визначення науки, класифікацією рослин та тварин [6].

Таксономічний аналіз життєзабезпечення підприємства проведемо на прикладі діяльності ТОВ «Урожай» (м. Запоріжжя) – виробника хліба та хлібних виробів. Компанія відкрилася в 1995 році, сьогодні асортимент становить близько 150 позицій, штат складається з 95 осіб. Найбільший конкурент – ТМ «Хлібодар». Основні показники діяльності фірми ТОВ «Урожай» визначені у таблиці 2.

Таблиця 3

Основні показники діяльності фірми ТОВ «Урожай», 2018–2020 рр.

Показники	Роки			Зміна	
	2018	2019	2020	абс	від
1. Чистий прибуток тис.грн	1267	770	1951	+1181	60,53%
2. Основні засоби	3890	3395	4194	+799	19,05%
3. Оборотні кошти	3502	4456	4848	+392	8,09%
4. Загальна вартість активів	7392	8650	8243	-407	-4,94%
Рівень рентабельності	17,1	8,9	23,7	14,8	62,45%

Згідно, таблиці 2 чистий прибуток збільшився майже в два рази, а загальна вартість активів зменшилась у порівнянні з минулим періодом. Отже, в зазначених умовах вибір стратегічних векторів управління життєзабезпечення діяльності підприємство є актуальним.

Таксономічний аналіз життєзабезпечення підприємства (з урахуванням фактору виробництва «капітал», $K_{жс}^{капітал}$), – це, передусім, стійке зростання суми власних коштів підприємства, а також валової виручки та валового прибутку, високий рівень рентабельності та ліквідності, забезпечення припустимої норми залежності від кредиторів.

$$K_{жс}^{капітал} = \sum K_1 + K_2 + K_3 + \dots + K_n, \quad (1)$$

де $K_{жс}^{капітал}$ – таксономічного коефіцієнта життєзабезпечення підприємства з урахуванням впливу фактору виробництва «Капітал».

K_1 – собівартість продукції, тис. грн.;

K_1 – власний капітал;

K_3 – чистий прибуток;

K_4 – рентабельність активів;

K_5 – коефіцієнт автономії (фінансової незалежності);

K_6 – коефіцієнт мобільності активів;

K_7 – коефіцієнт постійності активів;

K_8 – коефіцієнт стійкості;

K_9 – коефіцієнт забезпеченості оборотних активів.

Зміст таксономічного коефіцієнта життєзабезпечення підприємства з урахуванням впливу фактору виробництва «Капітал» наведений у таблиці 4.

Розрахунок таксономічного коефіцієнта життєзабезпечення для ТОВ «Урожай» з урахуванням впливу фактору виробництва «Капітал» (табл. 5).

Після визначення вихідних даних побудуємо матрицю спостережень:

$$X = \begin{pmatrix} 12012 & 1416 & 12167,4 & 17,1 & 0,19 & 1,11 & 0,53 & 0 & 2,77 & 12012 \\ 14179 & 3436 & 1950,6 & 8,9 & 0,4 & 0,94 & 0,49 & 0,66 & 2,88 & 14179 \\ 13753 & 2667 & 769,8 & 23,7 & 0,32 & 0,7 & 0,41 & 0,49 & 2,4 & 13753 \end{pmatrix}$$

Далі стандартизуємо значення елементів матриці спостережень. Для цього визначаємо середнє значення за кожним показником:

$$\bar{J}_1 = 13314,67; \bar{J}_2 = 2506,33; \bar{J}_3 = 4962,60; \bar{J}_4 = 16,57; \bar{J}_5 = 0,30; \bar{J}_6 = 0,92; \bar{J}_7 = 0,48; \bar{J}_8 = 0,38; \bar{J}_9 = 2,68.$$

Стандартизувати показники, стандартизована матриця матиме вигляд:

$$Z = \begin{pmatrix} 0,90 & 0,56 & 2,45 & 1,03 & 0,63 & 1,21 & 1,11 & 0,00 & 1,03 & 0,90 \\ 1,06 & 1,37 & 0,39 & 0,54 & 1,32 & 1,03 & 1,03 & 1,72 & 1,07 & 1,06 \\ 1,03 & 1,06 & 0,16 & 1,43 & 1,05 & 0,76 & 0,86 & 1,28 & 0,89 & 1,03 \end{pmatrix}$$

Вектор-еталон матиме такі координати(скористаємось функцією Exsel МАКС):

$$Z = \begin{pmatrix} 0,90 & 0,56 & \mathbf{2,45} & 1,03 & 0,63 & \mathbf{1,21} & \mathbf{1,11} & 0,00 & 1,03 \\ \mathbf{1,06} & \mathbf{1,37} & 0,39 & 0,54 & \mathbf{1,32} & 1,03 & 1,03 & \mathbf{1,72} & \mathbf{1,07} \\ 1,03 & 1,06 & 0,16 & \mathbf{1,43} & 1,05 & 0,76 & 0,86 & 1,28 & 0,89 \\ \mathbf{макс} & \mathbf{1,06} & \mathbf{1,37} & \mathbf{2,45} & \mathbf{1,43} & \mathbf{1,32} & \mathbf{1,21} & \mathbf{1,11} & \mathbf{1,72} & \mathbf{1,07} \end{pmatrix}$$

$$P_o = (1,06; 1,37; 2,45; 1,43; 1,32; 1,21; 1,11; 1,72; 1,07).$$

Наступним етапом визначення показника таксономічного рівня розвитку являється визначення відстаней між окремими спостереженнями (періодами) і вектором-ета-

Таблиця 4

Таксономічний коефіцієнт життєзабезпечення підприємства з урахуванням впливу фактору виробництва «Капітал»

	Показники	Розрахунок	Зміст	Норматив
K1	Собівартість продукції	р. 2050	виражені у грошовій формі витрати, пов'язані з підготовкою, організацією, веденням виробництва та реалізацією продукції (виконання робіт, надання послуг).	↑
K2	Власний капітал	р. 1495	фінансові ресурси, які вкладені для організації та фінансування господарської діяльності	↑
K3	Чистий прибуток	р. 2350	основний показник діяльності підприємства	↑
K4	Рентабельності активів	табл. 3	розрахунок показує отриманий з кожного витраченої гривні відсоток прибутку і рентабельність підприємства, визначає рівень прибутковості компанії в розглянутому періоді	↑
K5	Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	р. 1495 / р. 1900	характеризує частку власного капіталу в загальній сумі капіталу, авансованого в діяльність підприємства:	Критичне значення коефіцієнта – 0,5. Ч
K6	Коефіцієнт мобільності активів	р.1 195 / р. 1300	розраховується як відношення оборотних активів до сукупних активів підприємства (або одиниця мінус коефіцієнт постійності)	> 60 % – активи мобільні.
K7	Коефіцієнт постійності активів	р. 1095 / р. 1300	розраховується як відношення необоротних активів до сукупних активів підприємства.	> 40% – важка структура активів
K8	Коефіцієнт стійкості		визначається як відношення власного капіталу до позикового	> 1
K9	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	(1595 + 1095 + 1495) / 1195	визначається як відношення власного оборотного капіталу до оборотних активів підприємства	не менше 10% оборотних активів повинно бути профінансовано із власного капіталу

Показники, що впливають на життєзабезпечення для ТОВ «Урожай» з урахуванням впливу фактору виробництва «Капітал» [7]

	Показники	2018	2019	2020
K1	Собівартість продукції, тис. грн	12012	14179	13753
K2	Власний капітал	1416	3436	2667
K3	Чистий прибуток	12167,4	1950,6	769,8
K4	Рентабельність активів	17,1	8,9	23,7
K5	Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	0,19	0,40	0,32
K6	Коефіцієнт мобільності активів	1,11	0,94	0,70
K7	Коефіцієнт постійності активів	0,53	0,49	0,41
K8	Коефіцієнт стійкості	0	0,66	0,49
K9	Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	2,77	2,88	2,40

лоном. Відстань між точкою-одиницею та точкою Po розраховується за формулою:

$$C_{io} = \sqrt{\sum (Z_{ij} - Z_{oi})^2} \quad (2)$$

$$C_{2018} = 3,985; C_{2019} = 5,145; C_{2020} = 5,862.$$

Отримані відстані слугують початком, для розрахунку показника рівня життєзабезпечення. Визначаємо таксономічний показник коефіцієнта життєзабезпечення за формулою:

$$K_i = 1 - d_i \quad (3)$$

Але щоб його розрахувати треба знайти ще декілька показників:

$$C_o = \bar{C}_o + 2 * S_o \quad (4)$$

$$\bar{C}_o = 1/m * \sum C_{io} \quad (5)$$

$$S_o = \sqrt{1/m * \sum (C_{io} - \bar{C}_o)^2} \quad (6)$$

$$d_i = \frac{C_{io}}{C_o} \quad (7)$$

Отже,

$$\bar{C}_o = 1/3 * (3,985 + 5,148 + 5,862) = 1/3 * 14,99 = 4,998$$

$$S_o = \sqrt{1/3 * ((3,985 - 4,998)^2 + (5,148 - 4,998)^2 + (5,862 - 4,998)^2)} = 0,598.$$

$$C_o = 2,24 + 2 * 0,176 = 6,195$$

$$d_{2018} = \frac{3,985}{6,195} = 0,643;$$

$$d_{2019} = \frac{5,148}{6,195} = 0,830;$$

$$d_{2020} = \frac{8,862}{6,195} = 0,946.$$

Таким чином, таксономічний показник коефіцієнта життєзабезпечення підприємства фактора виробництва «Капітал» за 2018–2020 рр. для ТОВ «Урожай» дорівнює:

$$K_{\text{ж капітал}} 2018 = 1 - 0,773 = 0,357$$

$$K_{\text{ж капітал}} 2019 = 1 - 0,879 = 0,169$$

$$K_{\text{ж капітал}} 2020 = 1 - 0,938 = 0,054$$

Підводячи підсумок можна відмітити, що таксономічний аналіз демонструє різні значення показників протягом аналізованих періодів (2018–2020 роки). Чим більше близький показник до одиниці, тим кращий розвиток фінансово-економічної складової діяльності ТОВ «Урожай». Показник прийняв найбільше своє значення у 2018 році (0,34), чистий прибуток (12136 тис. грн) також є найбільшим за останні три роки.

Висновки із цього дослідження. Отже, проведений таксономічний аналіз стратегічного управління життєзабезпечення підприємства харчової промисловості ТОВ «Урожай» з огляду тільки на один з чотирьох факторів виробництва є важливим для аналізу стратегії подальшого розвитку. З огляду на отримані результати, керівництву ТОВ «Урожай» потрібно розглянути стратегії помірнього зростання або скорочення.

Подальше коло наукових інтересів стосується розрахунку загального таксономічного коефіцієнта життєзабезпечення підприємства з урахуванням основних факторів виробництва (праця, земля, капітал та підприємливість).

Бібліографічний список:

1. Василенко В.А. Диагностика устойчивого развития предприятий: монография. Киев : Центр учебной литературы, 2015. 142 с.
2. Гуліч М.П. Здоров'я людини: наукові основи харчування. URL: <http://www.health-ua.org/archives/health/20.html>.
3. Головне управління статистики в Запорізькій області. Статистичне спостереження «Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств». URL: <http://www.zp.ukrstat.gov.ua>.
4. Головне управління статистики в Запорізькій області. Статистичне спостереження «Структурні зміни в економіці України та її регіонів». URL: <http://www.zp.ukrstat.gov.ua>.
5. Єрмишин П.Г. Основи економічної теорії. Київ : Вища школа, 2002. 450 с.
6. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз. Луганськ, СЛУ, 2007. 300 с.
7. Воронков Д.К., Погорелов Ю.С. Развитие предприятия : управление змінами та інновації: монографія. Харків : АДВА, 2009. 436 с.

References:

1. Vasylenko V.A. (2015) Dyaghnostyka ustojchyvogho razvytyja predprijatyj: monoghrafyja. Kyiv: Centr uchebnoj lyteratury, . 142 p.
2. Ghulich M.P. Zdorov'ja ljudyny: naukovi osnovy kharchuvannja. Available at:<http://www.health-ua.org/archives/health/20.html>.

3. Gholovne upravlinnja statystyky v Zaporizkij oblasti. Statystychnе sposterezhennja «Акtyvy, vlasnyj kapital, zobov'jazannja ta finansovi rezuljtaty pidpryjemstv». Available at: <http://www.zp.ukrstat.gov.ua>.
4. Gholovne upravlinnja statystyky v Zaporizkij oblasti. Statystychnе sposterezhennja «Strukturni zminy v ekonomici Ukrajinu ta jiji rehioniv». Available at: <http://www.zp.ukrstat.gov.ua>.
5. Jermyslyn P.Gh. (2002) Osnovy ekonomichnoji teoriji. Kyiv: Vyshha shkola, 450 p.
6. Kostyrko R.O. (2007) Finansovyj analiz. Lughansk, SNU, 300 p.
7. Voronkov D.K., Pogorelov Ju.S. (2009) Rozvytok pidpryjemstva: upravlinnja zminamy ta innovaciji: monohrafiya. Kharkiv: AdvA, 436 p.

ТАКСОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ УПРАВЛЕНИЯ ЖИЗНЕОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Аннотация. В статье представлена методологическая основа таксономического анализа жизнеобеспечения предприятий пищевой промышленности. Была подчеркнута необходимость развития и поддержки предприятий в этой сфере экономики как важнейшей отрасли, развитие которой является основой формирования здорового и конкурентоспособного населения страны. Отмечается, что качественный и количественный состав населения имеет прямую зависимость от продуктов питания, поэтому поддержка таких производителей является важным элементом стратегического управления. В статье обоснован таксономический анализ жизнеобеспечения предприятий пищевой промышленности с учетом основных факторов производства (труда, земли, капитала и предпринимательства). Основные финансово-экономические составляющие, влияющие на жизнеобеспечение предприятия, изложены на примере предприятия пищевой промышленности Запорожской области по производству хлеба и хлебобулочных изделий.

Ключевые слова: развитие, жизнеобеспечение, пищевая промышленность, прибыль, рентабельность.

TAXONOMIC ANALYSIS OF FOOD INDUSTRY LIFE SUPPORT MANAGEMENT

Abstract. The article presents the methodological basis of taxonomic analysis of life support of food industry enterprises. The need to develop and support enterprises in this area of the economy as a crucial industry, the development of which is the basis for the formation of a healthy and competitive population of the country, was emphasized. It is noted that the qualitative and quantitative composition of the population has a direct dependence on food, so the support of such manufacturers is an important element of strategic management. It is determined that the citizens of Ukraine do not receive a significant amount of necessary food for the normal life support of their own activities, and nutrition is one of the most important factors in ensuring and improving the health of the population and staff in particular. The article substantiated taxonomic analysis of life support of food industry enterprises, taking into account the main factors of production (labor, land, capital and entrepreneurship, entrepreneurial ability). It is proved that the formation of strategic vectors of life support management of the enterprise is closely connected with sources of growth of production volumes. The main reasons for production and economic activity and the conditions in which the product or service is created are called factors of production. The author determines that taxonomy allows you to combine constituent elements into a single whole, to choose the necessary system of characteristics that can be used to identify and structure information in order to facilitate its search, monitoring and processing by the user. The study outlines the main financial and economic components that affect the process of managing the life support of the enterprise on the example of the enterprise of the food industry of the Zaporozhye region for the production of bread and bread products. The article notes that the components of the taxonomic coefficient of life support of the enterprise, taking into account the influence of the factor of production "Capital", namely: the cost of production; equity; net profit; Return on assets; Coefficient of autonomy (financial independence); Asset mobility ratio; Asset permanence coefficient Stability factor; Ratio of provision of current assets. According to the results obtained by Harvest LLC, it is necessary to consider strategies for moderate growth or reduction.

Key words: development, housing, food industry, profit, profitability.